

Montenegrin Association of Snowsport Instructors

Interski Member (IVSS member, ISIA member, IVSI member)
Address: Montenegro Interski (M.A.S.I.) 19 Decembar 21, 81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 69 0123 18, E-mail: skimasi@t-com.me ž.r. 550-12974-58
www.montenegointerski.me

Montenegro Interski

KODEKS ETIKE I PRAVILA PONAŠANJA UČITELJA I TRENERA SPORTOVA NA SNIJEGU

S obzirom na važnost sportova na snijegu kao bitnog činioca cjelokupne fizičke kulture, te kao sportsko-rekreativne i životne potrebe ljudi (naročito u gorštackim krajevima), takođe, i kao bitna i respektivna uloga u pružanju usluga u Zimskom turizmu, značaj učitelja i trenera sportova na snijegu je od izuzetno velike važnosti, kako u vaspitno-pedagoškom tako i u stručnom smislu. Da bi rezultat podučavanja u vještinama sportova na snijegu bio na što višem nivou, potrebno je da se učitelji i treneri vladaju po usvojenom Kodeksu etike i Pravilima ponašanja. Na taj način će sebi olakšati kompletan stručno-pedagoški rad, a nivo izvedene obuke i krajnji rezultat će biti na zavidnoj visini. U tom smislu svi učitelji (instruktori) i treneri sportova na snijegu Asocijacije »Montenegro Interski-a (M.A.S.I.)« obavezni su da se pridržavaju ovog Kodeksa i Pravila ponašanja.

KODEKS ETIKE

Član 1.

Ovaj kodeks je skup najvažnijih pravila i načela kojih se moraju pridržavati učitelji i treneri sportova na snijegu Ass *Montenegro Interski-a (M.A.S.I.)* u procesu podučavanja (obuke) gledano sa pedagoško stručne strane, a u cilju podizanja nivoa fizičke kulture, kao i kvaliteta usluga podučavanja u Zimskom turizmu. Kodeks sadrži i pravila po kojima se sankcionišu kršioci kodeksa.

Kada instruktor ili trener skijanja nastupa sa radom na međunarodnom području dužan je da se pridržava Kodeksa i pravila koje propisuje ta država u kojoj radi ili se mora pridržavati pravila i kodeksa instruktora, i trenera sportova na snijegu Ass *Montenegro Interski-a (M.A.S.I.)*, koja nijesu u suprotnosti sa pravilima i kodeksom te zemlje.

Član 2.

Principijelno načelo po kojem se mora ravnati svaki učitelj i trener sportova na snijegu jeste da svoju aktivnost podučavanja (obuke) prilagodi pozitivnim propisima i principijelnim moralnim načelima koja su u skladu sa pravilima crnogorskih i međunarodnih sportskih asocijacija, Statutima i pravilnicima INTERSKI-a, ISIA, IVSI i IVSS. Da se pri svom radu povinuju dogovorenoj metodologiji i programima podučavanja koje je propisala Asocijacija *Montenegro Interski (M.A.S.I.)* na osnovu međunarodnih programa i standarda podučavanja koje su predložili INTERSKI, ISIA, IVSI i IVSS, s obzirom što je Asocijacija kao redovna članica obavezna da se tih istih međunarodnih standarda pridržava i po njima upravlja.

Član 3.

Obezbjedeđenje ugleda i lika učitelja i trenera sportova na snijegu obavezan je svaki član Asocijacije isključivo svojim stručnim znanjem zatim primjernim i korektnim vladanjem kako na terenu, đe obavlja svoje stručne aktivnosti, tako i na svakom drugom mjestu (ski centar, hotel, grad, selo, itd.) zahtijeva od klijenata, učenika, skijaša ili takmičara koje podučava ili trenira primjerno i uredno vladanje. Učitelji i treneri moraju se primjerno i uredno vladati obezbijedjujući red i tačnost kako bi pridobili povjerenje klijenata, učenika, skijaša ili takmičara njihovih starješina uže i šire skijaške sredine (ski centar - zapošljenih) đe obavlja svoju aktivnost.

Član 4.

Svaki učitelj i trener zimskih sportova mora svoje lično ponašanje ispoljavati kroz dužnosti i obaveze koje proizilaze iz Statuta te paziti na ugled svoje struke u javnom i privatnom životu. Sa svojim odnosom mora biti za primjer otvorenosti, nekoristoljublja, humanosti, lične urednosti i urednog izgleda. Kao sportista mora stalno podizati i održavati svoje psihomotoričke sposobnosti a svojim radom mora obezbijediti postepen razvoj napredak i uspon tehnike sportova na snijegu i metodike podučavanja sportova na snijegu.

Član 5.

Moralni lik instruktora, i trenera sportova na snjigu mora biti na visokom nivou, zato instruktor i trener ne smije zloupotrebljavati i uništavati moralna i materijalna dobra (Ski centra zemlje u kojoj se nalazi), tim prije, što nijesu stvorena njegovim radom niti se temelje na rezultatima njegovog rada. Odnosi instruktora i trenera prema svojim kolegama moraju biti civilizovani, korektni, drugarski, a posebna obaveza je profesionalnost. *Pomoć koju instruktori, i treneri sportova na snjigu nude između sebe smatra se za čast i dužnost. Mlađi instruktori su dužni sa uvažavanjem da se odnose prema starijim kolegama poštujući njihovo profesionalno iskustvo. Instruktori sa najvišim zvanjem (NIVO 3 – ISIA) su dužni da uvijek mlađim kolegama pomognu savjetodavno i stručno, što mlađe kolege moraju da prihvate.*

Član 6.

Primarna obaveza instruktora i trenera sportova na snjigu je stalno stručno usavršavanje, obuka i podizanje znanja i vještina na veći nivo, sve to zbog lakšeg stručnog, naučnog i organizacionog napretka sportova na snjigu u okviru svog obrazovnog i profesionalnog angažovanja. U sredini u kojoj živi mora stalno i pravilno objašnjavati razloge i zahtjeve bavljenja kako sportovima na snjigu tako i cjelokupnom fizičkom kulturom, te će na taj način doći do pravilnog tumačenja značaja bavljenja podučavanja sportovima na snjigu kao dijela fizičke kulture u svakodnevnom životu dece, omladine i odraslih, kao i kroz usluge u Zimskom turizmu.

Član 7.

Sportovi na snijegu kao dio fizičke kulture su dobrovoljno područje djelovanja svakog instruktora i trenera sa zadatkom vaspitavanja dece, omladine i odraslih zato je način rada učitelja (instruktora) od posebnog značaja. Njihova časna dužnost je da načela Kodeksa upotrebljavaju pri svakodnevnom radu, te da ličnim primjerom pozitivno utiče na svoju okolinu.

Član 8.

Instruktor ili trener Sportova na snijegu koji krši Kodeksom dogovorena načela ponašanja je moralno i disciplinski odgovoran. Njegovu moralnu i disciplinsku odgovornost ustanovljuju disciplinski organi Ass.

PRAVILA PONAŠANJA

Pravila ponašanja Učitelja i trenera sportova na snjigu su kodificirana zbirom u praksi izoblikovanih iskustava, te ona zajedno sa Kodeksom i drugim principijelnim i posebnim pravilima čine osnovu za utvrđivanje odgovornosti članova Asocijacije *Montenegro Interski-a (M.A.S.I.)*. Na osnovu ovoga proizilazi da su Pravila ponašanja obavezna za sve članove.

Zahtjevi i odgovornost kadrova pri vođenju grupe

Odgovornost učitelja i trenera sportova na snijegu proizilazi iz njihove obaveze i dužnosti da uspješno podučavaju klijenta tehnicu (vještini) sportova na snijegu kao i pravilima ponašanja na skijalištu.

Učitelj (instruktor) je dužan da pazi na sigurnost članova grupe za vrijeme trajanja podučavanja.

Posebnu pažnju treba posvetiti deci i početnicima.

Učitelj je dužan da pazi na primjerno ponašanje i vladanje članova grupe.

Prije početka podučavanja učitelj je dužan:

- da izabere siguran prilaz mjestu početka obuke, a po završetku časova siguran put za povratak sa Skijališta,
- da provjeri opremu učenika, odstrani višak, ukaže na manjkavost opreme, pošalje učenika u ski-servis za otklanjanje nedostataka na opremi,
- da upozna učenika sa načinom rada i programom vježbi, objasni FIS pravila, obavezno insistira na poštovanju svih zahtjeva koje je izložio, te skrene posebnu pažnju na disciplinu,
- da izabere pogodan teren za vježbu poštujući vremenske i sniježne uslove na skijalištu i obučenost učenika (stepen težine vježbe mora biti prilagođen sposobnostima i obučenošću najslabijeg učenika u grupi), da se upozna sa svim učenicima,
- da ima kod sebe najosnovniji pribor prve pomoći (prvi zavoj obavezno), kao i pribor za ukazivanje tehničke pomoći,
- da izvrši prije početka obuke zagrijavanje učenika.

Za vrijeme podučavanja (obuke) učitelj je dužan:

- da način vožnje i podučavanja prilagodi znanju učenika, sniježnim i drugim uslovima na Skijalištu, pri izvođenju vježbi mora ispoštovati zahtjev sigurnosti, vježbu izvoditi tako da ne ugrožava sigurnost ostalih učesnika na skijalištu, za obuku koristiti predviđene površine i krajeve skijališta,
- da učenika koji odskače sa znanjem ili neznanjem od grupe "prebaci" u odgovarajuću grupu,
- da poštuje *10 pravila FIS-a* i upravlja se po njima, te da učenike upozna sa istim i traži njihovo poštovanje,

- da nastoji da se obuka skijanja odvija sigurno, razmak u vrsti treba da bude što manji, zaustavljanje na vidnim (preglednim i manje prometnim) mjestima ski staze, učenike treba sačekati i prikupiti, obezbijediti kratak odmor, itd,
- da obrati pažnju na sigurnu i pravilnu upotrebu žičara, ski liftova i gondola, da upozna učenike sa svim detaljima korišćenja vertikalnog transporta (po pravilu učitelj se zadnji »penje«), posebnu pažnju obratiti na početnike kako ne bi stekli kompleks, zamoliti za pomoć radnike na žičari, iskusne skijaše, članive GSS-a,
- da pazi na svoj ugled i ugled organizacije kojoj pripada, te da posjeduje kod sebe validnu Licencu Asocijacije *Montenegro Interski-a (M.A.S.I.)*.

Učitelj je dužan da **prekine** podučavanje u slijedećim slučajevima:

- pri pojavi vremenske nepogode kada je ugrožena sigurnost (gusta magla, jake padavine, oštar mraz, jak vjetar, pojava lavina, pojava promrzlina...),
- pri različitim okolnostima koje ugrožavaju sigurnost na skijalištu (alkohol, droga, nedisciplinovanost, popuštanje koncentracije i sl),
- pri povredi člana grupe ili drugog skijaša kojem je potrebna pomoć, kada je potrebno obavijestiti GSS.

Učitelj je dužan da ode po pomoć i učestvuje (ako je potrebno) u spašavanju, a grupu treba da ostavi na sigurnom mjestu do svog povratka.

Učitelj je dužan da obezbijedi pristojno vladanje grupe na slijedeći način:

- da spriječi nesporno, nedisciplinivano i nemoralno vladanje i ponašanje učenika,
- da spriječi prekršajna i druga kažnjiva djela, vrijeđanje, uništavanje inventara, uzimanje alkohola, droge i drugo, bilo da se grupa nalazi na skijalištu ili izvan skijališta,
- da obratiti posebnu pažnju na pristojno ponašanje dece i omladine, pri čemu treba voditi računa da su maloljetni, nezreli i lakomišljeni, te ih ličnim primjerom navesti na pristojno ponašanje,
- da obratiti, takođe, posebnu pažnju na pristojno vladanje i ponašanje po skijalištima u inostranstvu.

Zahtjevi i odgovornost Vođe tečaja

Vođa tečaja je dužan da na početku tečaja napravi provjeru znanja učenika, te da ih razvrsta u što bolje homogene cjeline.

Organizator tečaja je odgovoran za izbor kadrova (vođu tečaja, vođe grupa (učitelje), njihovu stručnu sposobnost i moralnu podobnost).

Optimalni broj u jednoj grupi jeste 6-8 učenika.

Vođa tečaja određuje početak i kraj vježbe podučavanja, mjesto početka obuke i druge pojedinosti, a da pri tome ispoštuje vremenske i druge uslove na Skijalištu.

Vođa tečaja se prije početka dnevnog programa mora dogovoriti sa učiteljima (vođama grupa) o toku i programu vježbi podučavanja.

Kada Vođa tečaja primijeti nepravilnosti pri radu grupe, dužan je da sa tim upozna učitelja na diskretan i taktičan način kako se nebi okrnjio ugled učitelja pred grupom.

Pri organizovanju takmičenja ili treninga, vođa je dužan da obezbijedi sigurnost i ispoštuje slijedeće zakonitosti:

- za postavljanje staze mora imati odobrenje odgovornog lica Skijališta (na primjer: Upravnika...),
- stazu treba postaviti zajedno sa određenim službenim licem Skijališta, te postaviti tablu za upozorenje,
- težinu staze prilagoditi znanju i sposobnostima svih takmičara,
- opasna mjesta na stazi moraju biti osigurana,
- poslije završetka takmičenja ili treninga, učitelj (trener) je dužan da skloni sa Skijališta svu opremu i pomagala koja je koristio.

Vođa tečaja je odgovoran za sigurnost toka takmičenja ili treninga i dužan je da ga prekine u slučaju opasnosti.

Pri podučavanju u inostranstvu ili podučavanju stranaca u svojoj zemlji učitelj ili trener mora posjedovati važeću licencu za kalendarsku godinu učitelja ili trenera Asocijacije *Montenegro Interski-a (M.A.S.I.)*, koja podrazumijeva dobro poznavanje stranog jezika (engleski ili njemački ili francuski). Vođa tečaja mora poznavati jedan od ovih jezika obavezno.

Prije početka podučavanja u inostranstvu, vođa tečaja je obavezan da obavijesti lokalnu školu skijanja i dobije odgovarajuće odobrenje za mogućnost podučavanja. *Lokalni učitelji uvijek imaju prednost rada.*

Vođa tečaja u inostranstvu i kod kuće je dužan da spriječi svaku zloupotrebu Licence *Montenegro Interski-a (M.A.S.I.)* za dobijanje popusta i beneficija koje ga ne sleduju, kao i neprimjerno ponašanje stručnih kadrova i učenika.

Vladanje učitelja i trenera

Učitelji i treneri su dužni da se vladaju u skladu sa Kodeksom, te da ličnim primjerom utiču na vladanje članova grupa što se prenosi i na druge konzumente sportova na snijegu.

Za vrijeme bavljenja Sportovima na snijegu obavezno je ispoštovati FIS pravila, odredbe Zakona o skijalištima, Zakona o izmjenama i dopunama zakona o skijalištima, pravilnike... i druga pravna akta vezana za sportove na snijegu, kao i upustva redara, policije i drugih odgovornih lica na Skijalištu.

Za održavanje reda i sigurnosti na Skijalištu, učitelj je dužan da se pridržava Sporazuma, ako je Sporazum uspostavljen između: Ski centra i Asocijacije *Montenegro Interski-a (M.A.S.I.)*, ili Ski Centra i Lokalne škole skijanja ili Ski centra i pojedinačno učitelja sportova na snijegu (na osnovu zakonske regulative).

U Sporazum (pored cjenovnika časova podučavanja i nadoknade učiteljima) treba da je ugrađeno sljedeće:

- učitelj sportova na snijegu obaviještava upravu skijališta na opasnosti i nedostatke na Skijalištu.
- pomaže redarima i osoblju Ski centra u slučaju opasnosti ili nesreće na Skijalištu ili oko Skijališta.
- učitelj upozorava druge skijaše na nepravilnosti i nedisciplinu, djeluje samozaštitno.

U slučaju nesreće, učitelji su dužni da pomognu unesrećenim u okviru svojih mogućnosti:

- dužni su osigurati mjesto nesreće,
- ukazati unesrećenim nužnu prvu pomoć,
- obavijestiti GSS,
- prikupiti potrebne podatke i predati ih redaru, spasiocu, policajcu ili drugom odgovornom licu.

Ako dođe do nezgode krivicom učitelja ili trenera, isti je dužan ostati na mjestu udesa do dolaska spasioca, policajca ili odgovornog lica Skijališta. Na zahtjev policajca ili drugog zvaničnog lica koji su zaduženi za red, sigurnost i bezbjednost na Skijalištu, svi stručni kadrovi su dužni da se ligitimišu iako nijesu neposredni učesnici u nesreći.

Na osnovu gore navedenih moralnih i humanih obaveza učitelja sportova na snijegu u vanrednim situacijama, kao i s obzirom da učitelji podučavanjem sportova na snijegu obezbjeđuju nove stalne goste i korisnike usluga Ski centra, moralna obaveza rukovodstva Ski centra je da dodatno stimuliše učitelje na odgovarajući način (sezonski ski pass, kao i određeni odgovarajući popusti....).

Obaveze stručnih kadrova prema asocijaciji i prava

Stručni kadrovi su obavezni da podučavaju Sportove na snijegu na naučnoj osnovi i po dogovorenoj metodologiji Asocijacije *Montenegro Interski-a (M.A.S.I.)*, te da se pri tome ozbiljno i odgovorno ponašaju.

Stručni kadrovi koji su ispnili uslove za održenu Licencu imaju pravo da koriste pogodnosti te Licence. Svi članovi Asocijacije su dužni da plaćaju godišnju članarinu, izuzev Počasnih članova.

Stručni kadrovi su obavezni da prisustvuju stručnim seminarima, kao i da ispunjavaju i druge obaveze prema Asocijaciji *Montenegro Interski (M.A.S.I.)*, jer u protivnom gube status člana i Licencu stručnog kadra.

Mjere prema prekršiocima navedenih obaveza

Stručni kadrovi su dužni da poštuju Kodeks etike i Pravila ponašanja.

Za prekršioce Kodeksa etike i Pravila ponašanja izriču se sljedeće mjere:

- opomena,
- suspendovanje licence za kalendarsku godinu,
- opomena pred isključenje,
- isključenje iz članstva Asocijacije *Montenegro Interski (M.A.S.I.)*,
- naplata štete za nezakonito ostvarene koristi.

Obradio:

Žabljak, 20 mart 2015 god.

Mileta Leković,
vođa strukovnih programa Ass MASI
mob: +382 69 012318
mail: skimasi@t-com.me
www.montenegointerski.me

